

Setembre crític | | Actualitzat el 20/12/2021 a les 08:00

Qui és qui a Costa Food Group, grup carni denunciat per uns acomiadaments a Osona

L'11 de març es farà el judici dels acomiadaments a un dels centres de Costa Food Meat a Osona; en el rerefons, hi ha una suposada cessió il·legal de plantilla | Costa Food Meat forma part del hòlding carni de la família Costa, grup aragonès que ara opta junt amb Valls Companys i altres gegants del sector carni als fons Next Generation a través d'un macroprojecte de «modernització» de la ramaderia

Concentració a Vic contra els acomiadaments a Costa Food Meat | Mar Carrera

El cas d'uns acomiadaments irregulars aquest estiu a un dels centres de Costa Food Meat a Osona ha portat els treballadors afectats, amb el suport de Càrnies en Lluita i la Coordinadora Obrera Sindical (COS), a enfrontar-se judicialment a l'empresa. El judici està assenyalat per l'11 de març de 2022. L'empresa depèn des del 2016 del hòlding carni Costa Food Group, amb seu a Fraga, a l'Aragó.

Costa Food Meat integra diverses societats de tota la cadena càrnia. Al seu torn, però, depèn d'un grup encara més gran, el Grupo Costa, amb una plantilla d'unes 4.000 persones i que inverteix en altres àmbits com les energies renovables i el sector immobiliari. A més, el Grupo Costa, acompanyat d'una vintena d'empreses, opta a uns ajuts europeus per desenvolupar un macroprojecte que, segons diuen, busca transformar la cadena alimentària i inclou eixos com ara l'economia circular, la digitalització i el despoblament.

Un grup de treballadors del centre de treball de Gurb de Costa Food Meat van denunciar l'empresa el mes d'agost passat per acomiadament improcedent. Segons expliquen en la demanda i explica un dels afectats, Shariff Diao, els fets van ocórrer així: el dia 30 de juliol, quan entraven al centre productiu de Gurb al torn de les cinc de la matinada els van dir que no tornessin a treballar. L'empresa els va atribuir una pretesa «baixa voluntària», tot i que no havien firmat ni sol·licitat res. Els treballadors estaven afiliats a la secció sindical de la COS, un fet que Càrnies en Lluita i els propis afectats creuen determinant per explicar la sortida de l'empresa.

Els treballadors atribueixen els acomiadaments al fet que estan afiliats a la Coordinadora Obrera Sindical

El seu cas es remunta a l'escàndol de les falses cooperatives de fa uns anys, quan els grans grups, en comptes de fer contractacions directes, recorrien als serveis de cooperatives, els socis de les quals no tenien els drets que habitualment es tenen en altres empreses.

En el cas de Costa Food Meat, l'advocat de la COS, Oriol Pintos, assegura que s'hauria portat a terme una cessió il·legal de treballadors. En un cas així, se cedeix uns treballadors a una nova empresa i no se'ls conserva l'antiguitat, per exemple. «Primer es va fer utilitzant una falsa cooperativa, Actialiment SCCL, i després, arran de la campanya de denúncia de les falses cooperatives, la cessió il·legal de treballadors va continuar amb una nova empresa, Viande Vallès, i volien fer creure que es tractava d'una subcontractació legal d'activitat. Ja es va denunciar aquest cas de cessió il·legal i ara es denuncia l'acomiadament», recorda Pintos. La demanda cita a la part demandada, a Viande Vallès i a Costa Food Meat, amb domicili fiscal al carrer Sant Llorenç dels Munts, a l'illa càrnia de Vic.

En paral·lel, Càrnies en Lluita, la COS i altres entitats d'Osona, s'han concentrat diverses vegades amb el lema «Ni assetjaments ni acomiadaments». El passat 26 de novembre, Càrnies en Lluita va convocar a concentrar-se als jutjats de Granollers, pel judici d'un cas d'assetjament sexual a les càrnies. Setembre ha contactat amb Costa Food Meat per demanar la seva versió. La petició s'ha derivat al servei de premsa del Grupo Costa, però a dia d'avui encara no han respost.

Instal·lacions de Costa Food a l'illa càrnia de Vic Foto: Josep Comajoan

Però de qui depèn Costa Food Meat?

Per entendre què pot representar el cas dels cinc treballadors, cal obrir l'angle de la fotografia. El Grupo Costa va entrar a Osona després de comprar el 2016 l'antiga Càrnics Toni Josep, una empresa creada el 1978 pels germans Ramisa, que es va convertir en Costa Food Meat, que és alhora la pota osonenca del grup aragonès. Costa Food Meat té tres centres productius, un a Gurb (l'antiga Càrniques Solà, on ara hi ha hagut el conflicte laboral), un a Roda de Ter i un a Vic, el darrer a l'illa càrnia (a l'antiga Càrnics Toni Josep), un gran polígon amb gran quantitat d'escorxadors, sales de desfer i altres empreses agroalimentàries, a més d'altres sectors. El complex industrial de Costa Food a Osona ocupa 27.000 metres quadrats, on es «produeixen 170 milions de kg de carn de porc a l'any» -al seu web s'empra el verb produir- i s'exporten a més de 56 països. En total, tenen uns 700 treballadors.

L'origen del hòlding carni Costa Food Group està lligat al naixement a Osca de Pienso Costa el 1966 i a la família Costa. Com expliquen en els seus espais corporatius, l'empresa va començar la seva activitat amb la compravenda de cereals, i des d'aleshores, ha aplicat «models d'integració, expansió i creixement». Avui, el Grup Costa, del que depèn Costa Food Group, està present a un centenar de països, factura uns 1.700 milions anuals i té al voltant d'unes 4.000 persones treballadores. Una entrevista recent a Jorge Costa, responsable de la segona generació familiar i primer executiu del grup, deixava ben evident la dimensió del conglomerat empresarial.

El creixement del grup

L'estratègia de la pota càrnia del Grup Costa, Costa Food Group, ha estat en els darrers anys, anar comprant altres empreses i ampliant l'abast tant dels productes que pot oferir com d'integrar més baules de la cadena alimentària. La compra més recent, l'agost passat, ha estat la de la companyia La Alegría Riojana, especialitzada en la fabricació d'embotits i adobats, però en el passat

havia adquirit Casademont, Industrias Cárnicas Villar, Embutidos La Nuncia, Aviserrano o Roler, d'elaborats carnis.

L'activitat principal del grup es concentra en Costa Food Group, que assegura apostar per productes «naturals des de l'origen», processos circulars i un compromís Welfare; la seva activitat es fonamenta en el procés d'integració vertical: des del control de l'alimentació dels porcs, la cura del bestiar i la cria a Pienso Costa, l'especejament (o trossejat del porc) a Costa Food Meat i la transformació i elaboració de productes carnis i embotits en marques com Casademont o Villar.

Seu central de les Bodegas Sommos, a Barbastro, propietat del Grupo Costa Foto: Brian Adamson

Tot i que el seu àmbit principal és el carni, el Grupo Costa també està present en altres sectors com ara l'automoció, el sector immobiliari, les energies renovables, el fitosanitari, el vitivinícola o l'hoteler. La bodega Sommos, a Barbastro, amb un edifici arquitectònicament singular, és un dels exemples d'aquests altres sectors.

En un macroprojecte amb fons Next Generation

En l'actualitat el Grupo Costa, juntament amb 20 grups i empreses més, opta als ajuts europeus del Next Generation amb un macroprojecte de 3.500 milions d'euros amb el qual, diuen, pretenen transformar la cadena alimentària. El projecte el desenvolupa la consultora LLYC i està coordinat per Fernando Moraleda, exlíder de l'organització agrària UPA, i treballarà en àmbits industrials, de l'economia circular, les renovables, la digitalització i el despoblament.

El grup tractor estarà format per 21 de les empreses més importants del sector agroalimentari espanyol. Les altres empreses participants, com explica el mateix Grupo Costa, són Vall Companys, Grupo Fuertes, Campofrío, Grupo Jorge, Incarlopsa, Uvesa, Fribin, Grupo Coren, Covap, Olot Meat, Facsa, Famadesa, Sánchez Romero Carvajal, Montesano, Grupo Medina,

Costa Brava Mediterranean Food, Celevant, Encinar de Humienta, Moralejo i Grupo Hermi.

El projecte està inclòs en els Proyectos Estratégicos para la Recuperación y Transformación Económica (PERTE) i s'ha denominat «Modernización Estructural de la Cadena de Producción y Transformación Cárnico-Ganadera en España». Els ajuts, però, encara no han estat aprovats. És preveu que el Consell de Ministres aprovi aquest pla abans de final d'any, a través del qual es canalitzaran els fons europeus Next Generation.